

Vymáhající věřitelce byla proti povinnému povolena exekuce zabavením a propachtováním hostinské a výčepnické živnosti provozované povinným v J. Veřejná dražba stanovená na den 2. srpna 1938 byla marná. Exekuční soud zrušil dražební řízení proto, že při dražbě neučinil nikdo podání. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil exekučnímu soudu, aby o věci dále jednal podle zákona. Důvody: Jde o propachtování hostince a výčepnické živnosti provozované povinným v J. veřejnou dražbou. Při dražbě stanovené na den 2. srpna 1938 nebylo však učiněno podání. Exekuční soud neprávem použil ustanovení § 151 ex. ř., tudíž předpisu o dražbě nemovitosti a vzorcem 241 ex. ř. exekuci zrušil, nýbrž měl postupovati podle § 332 ex. ř. o prodeji zabavených věcí movitých a důsledkem toho vyzvatí vymáhající věřitelku, aby učinila návrh na jiné zpeněžení.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Napadené usnesení, jímž bylo v podstatě změněno usnesení prvního soudu a na něž proto nelze použití ustanovení § 527, odst. 2 (§ 78 ex. ř.), jest ve věci samé správné, jenže rekursní soud neměl své usnesení odůvodniti poukazem na § 332 ex. ř., jenž jedná jen o prodeji, nikoliv o propachtování, nýbrž poukazem na § 340, odst. 2, ex. ř. Podle něho mají pro vnucené propachtování práva v § 331 ex. ř. uvedeného dražbou obdobně platnost ustanovení o dražbě zabavených věcí movitých; platí tudíž obdobně i ustanovení § 280, odst. 2, ex. ř., že byla-li dražba bezvýsledná, musí býti nařízeno, čeho třeba, aby bylo zabavené právo jiným způsobem zpeněženo. Pro omezující výklad, hájený stěžovatelem, že se ustanovení § 340, odst. 2, ex. ř. vztahuje jen na provedení dražby samé, není příčiny, zejména proto, že podle právě uvedeného ustanovení propachtování práva uvedeného v § 331 ex. ř. může, ale nemusí se dít dražbou, a není tudíž vyloučeno, aby se propachtování stalo z volné ruky.

Čís. 17130.

Odpovědnost za škody způsobené provozem motorových vozidel (zák. č. 81/1935 Sb. z. a n.).

Česko-Slovenský stát (vojenská správa) neodpovídá za škodu vzniklou civilní osobě provozem motorového vozidla, jehož bylo proti předpisům, které obsahovaly i pohružku trestem, užito vojenskou osobou k soukromým jízdám.

Dala-li vojenská osoba jiné vojenské osobě bez příslušného povolení vojenského úřadu rozkaz k soukromé jízdě, jest ji pokládati za uživatele vojenského motorového vozidla (§ 45, odst. 2, zák. č. 81/1935 Sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 6. prosince 1938, Rv I 500/38.)

Alois V., praporčík leteckého pluku, nařídil dne 12. února 1936 vojínovi Aloisu B., aby ho odvezl vojenským automobilem z K. do P. (restauraci »U K.«) a pak zpět do K. do hostince »U P.«, odtud pak do restaurace »U S.« a pak nazpět do K. Při těchto jízdách jela s ním i žalobkyně, která byla civilní osobou. Na zpáteční cestě došlo k srážce uvedeného vojenského automobilu s jiným motorovým vozidlem a žalobkyně byla zraněna. Tvrdíc, že vojín B. jel neopatrně, domáhá se žalobkyně na žalovaném Česko-Slovenském státě náhrady škody. Žalobní nárok neuznaly nižší soudy důvodem po právu, odvolací soud z těchto důvodů: Ustanovení § 1, odst. 4, zák. č. 162/1908 ř. z. bylo podstatně změněno předpisem § 45, odst. 2, zák. č. 81/1935 Sb. z. a n. Podle § 1 dříve platného automobilového zákona odpovídal ten, kdo s jízdním silostrojem nakládal, byl-li v době škodné události odňat bezprávným postupem volnému nakládání vlastníka nebo provozního podnikatele. To platilo podle judikatury jen tehdy, bylo-li vozidlo odňato činem přičícím se objektivnímu právu, a nestačilo porušení zvláštního smluvního ustanovení upravujícího poměr mezi smluvci. Proto odpovídá vlastník nebo provozní podnikatel také za škodu, která povstala při zřízencově jízdě na černo. Nyní podle § 45, odst. 2, stačí, užívá-li někdo motorového vozidla v době, kdy nastala událost, z níž vzešla škoda, bez vědomí nebo proti vůli provozovatele, aby místo něho odpovídal. Neodpovídá, proto provozovatel, nýbrž ten, kdo užívá skutečně vozidla, je-li to především bez vědomí provozovatele, tedy nejen, bylo-li odňato bezprávně vozidlo, ale i byla-li porušena smluvní povinnost, zejména i při jízdách na černo. Rozsudkem brigádního soudu v P. ze dne 3. června 1936, č. j. Btr 107/36-40, jest zjištěno, že praporčík-letec Alois V. byl uznán vinným kázeňským přestupkem, jehož se dopustil tím, že si dne 11. února 1936 dal bez patřičného povolení přistaviti vůz Aero řízený vojínem Aloisem B. k cestě z letiště do P. a zpět do K. Tímto trestním rozsudkem, jehož obsahem jest sporný soud podle § 268 c. ř. s. vázán, jest zjištěno, že užití vojenského osobního automobilu v době, kdy nastala poškozující událost, stalo se bez vědomí a proti vůli vojenské správy. Žalobkyně v odvolání dovozuje, že praporčík V. automobil neřídil a že žaloba se opírá jen o to, že automobil řídil vojín B., který nehodu zavinil. Žalobkyně se snaží z toho dovoditi, že nebyl to praporčík Alois V., který automobil užíval bez vědomí vojenské správy. Žalobkyně mylně zaměňuje pojmy užívání automobilu a jeho řízení. Uživatel auta nemusí býti zároveň jeho řidičem. Po té stránce soud první stolice zjistil, že v rozhodující době užíval vozidla právě praporčík V., neboť on vydal rozkaz k jízdě, dal si bez patřičného povolení přistaviti automobil s řidičem Aloisem B. k cestě z letiště do P. a zpět a dal se vézt, ač věděl, že se užívání vojenských vozidel k soukromým jízdám a doprava civilních osob ve vojenských vozidlech přiči platným předpisům. Žalobkyně se konečně snaží dovoditi, že užívání vozidla bylo umožněno nedbalostí žalovaného. Ani v té příčině nelze žalobkyni přisvědčiti. Žalovaný vydáním předpisů o tom, kdy může býti automobilu použito, učinil zadost své povinnosti dbáti toho, aby vozidla nemohlo býti proti předpisům užíváno. Vojenská správa musí důvěro-

vati osobám, jimž je svěřeno uschování a užívání vojenského automobilu, a nelze mluvit o nedbalosti vojenské správy, když vojenská osoba nedbala předpisu v té věci vydaného, takže byla pro kazeňský přestupek odsouzena. Tak jako nelze pokládati za nedbalost vlastníkovu, ponechá-li klíč od garáže šoferovi u něho zaměstnanému, nelze právě tak pokládati za nedbalost, jsou-li ponechány klíče od garáží vojenským osobám, jimž dohled na automobily je svěřen, neboť i tyto osoby musí míti možnost přístupu k vozidlům. Nebylo proto odvolání vyhověno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací soud, přezkoumav spisy a napadený rozsudek s hlediska uplatňovaných dovolacích důvodů podle čís. 2, 3 a 4 § 503 c. ř. s., neshledal zákonného důvodu, aby rozsudek odvolacího soudu byl změněn nebo zrušen (§ 510, odst. 3, c. ř. s.).

K vývodům dovolání po právní stránce se připomíná toto:

Ustanovení § 45, odst. 2, zák. č. 81/1935 Sb. z. a n. stanoví jasně, že na místo vlastníka po případě provozovatele motorového vozidla odpovídá ten, kdo v době, kdy nastala událost, z níž škoda vzešla, bez vědomí nebo proti vůli provozovatele, užíval motorového vozidla. Bylo-li nižšími soudy zjištěno, že praporčík V. dal vojínu B. rozkaz k jízdě vojenským automobilem bez patřičného povolení a že při jízdě došlo ke škodné události, nemůže býti pochybnosti o tom, že uživatelem motorového vozidla v době škodné události byl praporčík V. Proto jsou bezdůvodné vývody dovolání, že praporčík V. »automobil rozhodně z držení provozovatele, to jest Č.-S. státu, neodňal a že on byl toliko duševním strůjcem a že proto jeho jednání nemá pro žalobu žádného významu«. Odvolací soud správně vyložil, že žalovaný stát (vlastně státní vojenská správa) učinil zadost dbalosti, která byla provozovateli motorového vozidla uložena podle ustanovení § 45, odst. 2, uved. zák., vydal-li závazné předpisy obsahující i pohružku trestem o tom, kdy se smí automobilu z letiště užít, a jaký postup jest při tom zachovati. Nemůže proto býti žalovaný stát činěn odpovědným za to, jestliže praporčík V. spácháním kázeňského přestupku, pro který byl i odsouzen, přestoupil uvedený předpis a vozidla použil proti zákazů.

Čís. 17131.

Jistota (kauce), kterou dal smluvce správci konkursní podstaty k zajištění určitých závazků ze smlouvy mezi nimi sjednané, nenáleží do konkursní podstaty, dokud nevzešel nárok nebo škoda, k jejímuž zajištění byla jistota dána.

Upotřebil-li správce konkursní podstaty dané jistoty neodůvodněně pro účely konkursní podstaty, odpovídá tomu, kdo dal jistotu, za škodu